

Mai vei Elder Jeffrey R. Holland
Ena Kuoramu ni iApositolo Le Tinikarua

Na iSau—kei na Veivakalougatataki— ni Bula Vakatisaipeli

Ni qaqa. Ni bulataka ena yalodina na kosipeli kevaka sara mada ga era sega ni bulataka rawa o ira era tu vakavolivoliti kemuni.

Peresitedi Monson, keimami lomani kemuni. Ni dau solia na yalomuni kei na nomuni bula ena veikacivi yadua sa solia vei kemuni na Turaga, vakauasivi na itutu tabu ko ni taura tu ena gauna oqo. Sa vakavinavinaka vei kemuni na Lotu raraba oqo ena vuku ni nomuni veiqaravi tudei kei na nomuni sa yalodina ena itavi.

Ena vakavinavinaka kei na veivakaloqataki vei kemuni kece o ni na gadreva mo ni tudei ena gauna oqo, au kaya vei kemuni kece sara vakauasivi vei kemuni na itabagone ena Lotu ni kevaka e se bera ni yaco oti, o ni na raica ni dua na siga ena yaco mo ni na gadrevi kina mo ni taqomaka na nomuni vakabauta se dua beka mo ni sotava eso na ivakarau ni veivakalolomataki baleta walega ni o lewena na Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai. Na gauna vaqori ena gadrevi kina na yaloqaqa kei na vakarokoroko mai vei iko.

Kena ivakaraitaki, a vola vakaoqo kivei au ena dua na gauna se qai

oti wale toka e dua na goneyalewa daukaulotu: “Keirau raica kei noqu itokani e dua na turaga ni dabe toka ena dua na idabedabe e loma ni tauni ka kania tiko na kena ivakasigalevu. Ni keirau toro voleka yani, a rai cake ka raica neirau itokaniyaca ni daukaulotu. Ena irairai ni mata vakarerevaki, a rika cake ka laveta na ligana me vacuki au. Au levea taudonu, ia qai kasivitaka mai na kena kakana vei au ka tekivu me cavuta mai vei keirau na veivosa rogorogo vakasisila. Keirau lako yani ka sega ni tukuna e dua na ka. Au tovolea meu qusia laivi na kakana mai mataqu, kau vakila ni lautu au tale e dua na ibuli pateta natu mai kesuqu. Ena so na gauna dau dredre toka na daukaulotu baleta ena gauna vata oya au vinakata sara ga meu lesu tale, qaqaureka na turaga lailai oya, ka kaya, ‘VOSOTI AU!’ Ia au a qai sega.”

Vua na daukaulotu yalodina oqo, au kaya, daulomani, ena nomu ivakarau yalomalumulumu o sa kalawa

yani ki na dua na iwirini era tu kina na marama kei na turaga kilaitani ka ra sa, me vaka e tukuna na parofita ni iVola i Momani o Jekope, “vakabauta na Karisito ka nanuma na nona mate ka colata nona kauveilatai ka sega ni madua ni ra sa vakalialiai kina.”¹

Ia, me baleti Jisu vakataki Koya, a vola vaka oqo o taci Jekope o Nifai: “Ia era na okati Koya me ka wale ko ira na kai vuravura, ni ra sa tamata ivavala ca; era na vakanakuitataki Koya ka na vosota ga, era na yaviti Koya ka na vosota ga. Io, era na kasiviti Koya ka na vosota ga ena vuku ni nona yalololoma kei na nona dau vosoti ira na luve ni tamata.”²

Ni da vakamura na veika a sotava na iVakabula, e levu sara na itukutuku balavu ni gauna makawa baleta nona sega ni ciqomi ka ra sauma na isau lelevu na parofita kei ira na iapositolo, daukaulotu kei ira na lewenilotu ena veitabatamata kecega—o ira taucoko sa tovolea me ra rokova na veikacivi ni Kalou me laveti cake na kawata-mata ki na “ivalavala sa uasivi cake na kena vinaka.”³

“Ia a cava tale meu kaya . . . me baleti [ira]?” e taroga o koya a vola na Iperiu.

“[O ira] era sa . . . tabonaka na gusu ni laione,

“Bokoca na bukawaqa rerevaki, era sa bula mai na seleiwau, . . . era sa qaqa ena ivalu, vakasavi ira [na mataivalu] ni kaitani . . .

“[Raica] ni ra sa tucake tale mai na mate na nodra [ena gauna] sa vakararawataki kina eso, . . .

“Ia . . . sa vakatovolei eso ena veivakalialiai kei na vakanakuitataki, . . . kei na vesu talega kei na biu ki na valeniveivesu:

“Era sa lauviri ena vatu, . . . era sa varomusuki rua, era sa dauveretaki, era sa vakamatei ena iseileiwau: . . . era sa veilakoyaki voli ka sa vakaisulu ena kuli ni sipi kei na kuli ni me; era sa dravudravua sara, era sa vakararawataki, [ka] vakacacani;

“([O ira] sa sega ni yaga na kai vuravura me tiko vata kei ira:) . . . era sa se ki na veivanua liwalala, ki na veikulunivanua kei na qara eso kei na veiqaravatu e vuravura.”⁴

E dina sara ni ra a tagi na agilosi ni lomalagi ni ra vola na isau ni bula vakatisaipeli oqo ena dua na vuravura ka sa dau vorata vakalevu na ivakaro ni Kalou. Na iVakabula vakataki Koya a tagicaki ira era a besetaki ka vakamatei ena vica na drau na yabaki ena nodra veiqaravi tu ena Vukuna. Ia oqo sa besetaki o Koya ka sa vakarau me vakamatei.

“Isa Jerusalemi, Jerusalemi,” e tagicaka ko Jisu, “ko iko sa vakamatei ira na parofita, ka vakaviriki ira sa talai yani vei iko, au a nanuma vakavica meu vakasoqoni ira vata na nomu gone, me vaka na toa yalewa sa vakasoqoni ira na luvena e ruku ni tabana, ia dou a sega ni vinakata!

“Raica sa qai biu vei kemudou na nomudou vale me lala didi.”⁵

Sa koto kina e dua na itukutuku me baleti kemuni yadua na cauravou kei na goneyalewa ena Lotu oqo. O ni na vakataroga lo tu beka kevaka ena yaga beka me tutaki ena yaloqaqa na bulasavasava e koronivuli se na lako ki kaulotu me laki vosabecitaki kina na noda vakabauta vakamareqeti se me da veivorati kei na vuqa na ka ena veitikitiko ka dau vakasewasewana ena vuqa na gauna na noda yalodina vakalotu. Io, e ganita, baleta na kena veibasai ni na biu vei keda na noda

vale ni sa “lala didi”—tamata lala didi, matavuvale lala didi, yasanikoro lala didi, kei na matanitu lala didi.

Ia oqo sa noda na icolacola me baleti ira era kacivi me kauta na itukutuku vakamesaia. Me ikuri ni veivakavulici, veivakayaloqaqataki, kei na veivakauqeti vei ira na tamata (oqori na tikina taleitaki ni bula vakatisaipeli), ena veigauna eso era dau kacivi na italai vata oqo me ra lomaleqa, soli ivakasala ni qaqarauni, ka so na gauna me ra tagi ga (oqori na tikina mosimosi ni bula vakatisaipeli). Era kila vinaka tu ni gaunisala ki na vanua yalataki ka “drodro kina na sucu kei na oni”⁶ e kena inaki me gole vaka ki na Ulunivanua ko Saineai ka drodro tu kina na “mo” kei na “mo kakua.”⁷

E kalouca, ni o ira na italai ni ivakaro lesi vakalou era sa sega soti ni taleitaki ena gauna oqo me vaka ena veigauna makawa, me vaka e rawa ni rau vakadinadinataka oqo e rua na daukaulotu goneyalewa kasiviti ka borodaba tu vei rau na pateta. Na *Besetaki* e dua na vosa rogo ca, ia e tu eso nikua era rawa ni kaya ena vosaca vaka-Api, “Au sevaka [na parofita o Maikaia]; ni sa sega ni parofisaitaka na ka vinaka ena vukuqu, sa parofisaitaka tikoga na ka ca.”⁸ Na mataqali besetaki ni nona parofisai dina

vakaoya na parofita a vakayalia kina o Apinatai na nona bula. Me vaka e tukuna vua na Tui o Noa: “Ia niu sa tukuna vei kemudou na ka dina, dou sa cudruvi au kina . . . Niu sa tukuna na vosa ni Kalou, dou sa kaya niu sa lialia”⁹ se, me da vakuria, vakavanua, vakapeteriaki, veivakaduiduitaki, yalo ca, vovodea, makawa, ka sa qase.

Me vaka e losivaka na Turaga saraga vakataki Koya vua na parofita o Aisea:

“[O ira] na gone . . . sa bese ni rogoca na ivunau i Jiova:

“Era sa kaya vei ira na daurairai, dou kakua ni raica tiko; vei ira talega na parofita, dou kakua ni vunautaka na ka dodonu ena vuku i keimami, vunau vakamalumalumu vei keimami, raica ga na ka lasu:

“Dau lako tani ena sala vakatikitiki tani mai na salatu, me kua so ni tu ena matai keimami ko Koya na Yalosavasava ni Isireli.”¹⁰

E rarawataki kina, kemuni na noqu itokani gone, sa itovo tu ni bula ena noda gauna kevaka era vinakata na tamata e dua na kalou cava ga, era vinakata me kalou sega ni dau vinakata e levu na ka, kalou dau veivakayalovinakataki, kalou malumu ka sega walega ni ra sega ni yavalata na waqa ia era sega sara mada ga ni voce, na

kalou dau vakatavitavia na uluda, cakava me da sosokiki, ka qai tukuna vei keda me da cici yani ka beti senikau dromodromo.¹¹

Eda tukuna tiko na tamata e bulia na Kalou me ucui koya! Ena so na gauna—e vaka me dau ka lasa duadua oqo—o ira oqo era cavuta na yaca i Jisu me dua vei ira na Kalou dau “veivakayalovinakataki” oqo. E dina? O Koya a kaya me da sega walega ni kakua ni vorata na ivunau, ia me da kakua mada ga ni *vakasamataka* me da voroka. Ia kevaka eda vakasamataka me da vorata, eda sa vorata oti e yaloda. E rogorogo ni ivunau ni “veivakayalovinakataki” beka oya, rawarawa e daligada ka matau tu mai na koro?

Ia vakacava o ira era via raica se tara tu ga mai vakayawa na ivalavala ca? E kaya vakatotolo ga o Jisu, kevaka e vakacalai iko na matamu, vecuka tani. Kevaka e vakacalai iko na ligamu, muduka tani.¹² “Au sa sega ni lako mai meu [kauta] mai na veivinakati, na iseleiwau ga,”¹³ E vakasalataki ira era nanuma ni dau vosataka

ga o koya na vosa ni veivakayalovinakataki. Sa rauta me oti veitaravi na ivunau, era se “vakamasuti koya [ga] me lako tani ena nodra vanua”¹⁴ Sa rauta ni oti na veicakamana, se nanumi ga ni ka vakatevoro na Nona kaukauwa ka sega ni ka va-Kalou.¹⁵ Sa kena irairai ni vakatataro oya e dau kabi ena dakuni motoka “Na cava ena cakava ko Jisu?” ena sega ni kauta mai e dua na kena isau namaki.

Ena ituvuka ni Nona veiqaravi vakayago, e kaya ko Jisu, “Dou veilomani me vaka kau sa lomani kemudou.”¹⁶ Me vakadeitaka ni ra sa kila na mataqali loloma vakacava oya, qai kaya o Koya, “Kevaka dou sa lomani au, dou talairawarawa ki na noqu ivunau,”¹⁷ ia “O koya oqo . . . ena vakatokai kina me lailai sara ena matanitu vakalomalagi, *ko koya yadua ena talaidredre ki na dua na ivunau oqo sa lailai sara*, ka vakatavuvuli vakakina . . . vei ira na tamata.”¹⁸ Na loloma Vakarisito sa i koya na ka e gadrevi vakalevu duadua ena vuravura oqo baleta ni dodonu me rau dau salavata tikoga kei na

buladodonu. Ia kevaka me noda vosa matua na loloma, ni *dodonu* me vakakina, ena Nona vosa o koya na ivatuka ni loloma sa dodonu me da biuta sara na talaidredre kei na ivakatakilakila somidi ni noda vakaraitaka vei ira na tani. E kila vakavinaka tu ko Jisu na veika sa vaka me ra guilecava e levu ena noda ivalavala vou: ni tiko e dua na duidui bibi ena ivakaro ni vosota na ivalavala ca (ka tu Vua na kaukauwa tawayalani me cakava) kei na ivakasala ni qaqarauni mai na noda vakalasa (ka a sega vakadua ni cakava o Koya).

Kemuni na noqu itokani, vakuasivi vei kemuni na noqu itokani gone, ni yalodei. Na loloma savasava Vakarisito ka drodro mai na buladodonu dina e rawa ni veisautaka na vuravura. Au vakadinadinataka ni sa tu tale e vuravura na kosipeli dina ka bula i Jisu Karisito, ka o ni lewena na Nona Lotu dina ka bula, ka tovolea tiko mo wasea. Au vakadinadinataka na kosipeli oqori kei na Lotu oqori, kei na ivakadinadina vakatabakidua ni idola vakalesui mai ni matabete

ka dolava na mana kei na dina ni cakacaka vakalotu ni veivakabulai. Au sa vakadeitaka ni ra sa vakalesui mai na idola eso oqori ka ra sa tu tale na veicakacaka vakalotu oqori ena Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai me vaka ga na noqu vakadeitaka niu tu ogo e matamuni ena itutu ni vunau ogo ka o ni dabe tiko e mataqu ena koniferedi ogo.

Ni qaqa. Ni bulataka ena yalodina na kosipeli kevaka sara mada ga era sega ni bulataka o ira era tu vakavolivoliti kemuni. Taqomaka na nomu vakabauta ena vakarokoroko kei na yalololoma, ia mo taqomaka. Era sa dusimaki iko tiko ena sala ni bula vakaitaisaipeli Vakarisito e dua na ituva-tuva balavu ni domo veivakauqeti, oka kina na kena o na rogoca ena koniferdi ogo kei na domo o se qai rogoca ga ogo ena ituvaki i Peresitedi Thomas S. Monson. E sa sala dodonu ka sa sala rabailailai ka sega soti ni dua na kena cabe vakalevu ena so na gauna, ia e rawa ni lakovi ena gugumatua kei na qaqa, “ka . . . tudei vei Karisito, . . . ena nomudou vakanuinui taucoko sara, mo dou lomana na Kalou kei na tamata kecega.”¹⁹ Ni lakovi ena yaloqaqa na mataqali sala vakaoqo, o na kunea na vakabauta e sega ni yavalati rawa, o na taqomaki mai na cagi kaukauwa, se na moto ena covulaca, ka o na kunea na kaukauwa vakavatu ni noda Dauveivueti, mai vua ke o tara kina na nomu bula vakatisaipeli tawaoca, o na *sega* ni rawa ni lutu.²⁰ Ena yaca tabu i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Jekope 1:8.
2. 1 Nifai 19:9.
3. 1 Korinica 12:31; Ica 12:11.
4. Iperiu 11:32–38.
5. Maciu 23:37–38.
6. Na Lako Yani 3:8.
7. Raica Na Lako Yani 20:3–17.
8. 2 Veigauna 18:7.
9. Mosaia 13:4.
10. Aisea 30:9–11.
11. Raica na Henry Fairlie, *The Seven Deadly Sins Today* (1978), 15–16.
12. Raica na Maciu 5:29–30.
13. Maciu 10:34.
14. Marika 5:17.
15. Raica na Maciu 9:34.
16. Joni 15:12.
17. Joni 14:15.
18. Maciu 5:19; vakaikuritaki.
19. 2 Nifai 31:20.
20. Raica na Ilamani 5:12.

Mai vei Elder Ronald A. Rasband
Ena Mataveiliutaki ni Le Vitusagavulu

Na Rekitaki ni iColacola ni Bula Vakatisaipeli

Sa ka ni veivakalougatataki na noda tokoni ira na noda iliuliu; e salavata mai kei na noda vakaitavi yadua sara, ena noda vukei ira ena nodra icolacola ni bula vakatisaipeli ni Turaga.

Ena ika 20 ni Me ni yabaki sa oti e a ravuta ka vakacacana kina e dua na cava na yasa ni Siti o Oklahoma, ena loma donu kei Amerika ka rauta ni dua na maile na kena raba ka 17 na maile na kena balavu. Na cagilaba ogo, e vakacacana ka veisautaka sara ga na ituvaki ni vanua kei na nodra bula o ira e donumaki ira na vanua e ravuravu yani kina.

Ni oti ga e dua na macawa mai na gauna e ravuravu kina na cagilaba, au a lesi meu laki sikova na vanua kei ira e vakacacani na nodra itikotiko ni sa kabuwacara e veiyasana na nodra iyaya ni vale kei na veika kece era taukena.

Ni bera niu a gole au a laki veitala-noa vakalailai kei Peresitedi Thomas S. Monson, na noda parofita lomani, ka taleitaka sara ni itavi ogo ni lesi mai vua na Turaga. Ena noqu dokai koya ena vuku ni nona ilesilesi kei na nona sa rui dau yalololoma, au tarogi koya yani, “Na cava ko na vinakata meu na

cakava? Na cava ko na vinakata meu na kaya?”

E a qumia vakamalua na ligaqu, me vaka ena cakava vei ira yadua ka sa vakacacani tu mai kea na nona iyau, se dua ka laki veivuke ke a tiko e kea, ka qai kaya mai:

“Na imatai, tukuna vei ira, niu lomani ira.

“Na ikarua, tukuna vei ira niu na masulaki ira tiko.

“Na ikatolu, kerei iko mo vakavina-vinakataki ira era sa veivuke tiko.”

Niu lewe ni mataveiliutaki ni Le Vitusagavulu, au vakila na bibi ni ka sa taqa e tabaqu ena vosa e a kaya na Turaga vei Mosese:

“Mo soqona vata vei au e lewe vitusagavulu mai vei ira na qase ni Isireli o ira ko sa kila era sa qase vei ira na tamata, ka turaga vei ira; . . .

“Kau na lako sobu ka vosa vei iko mai kea, ia na yalo sa tiko vei iko kau na solia vakakina vei ira; io era na colata vata kei iko na kedrai colacola